

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan sveder, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od stitostopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Deželni zbor kranjski.

(IV. seja dne 25. januarja)

Dež glavar Detela je otvoril sejo. Po prečitani in odobrenji zapisnika zadnje javne in tajne seje so se došle predloge in peticije odkazale pristojnim odsekom.

Posl. baron Schwegel je stavil naslednjo interpelacijo:

Mej kranjskimi proizvodi, sposobnimi za izvoz, zavzema les odlično mesto. Zlasti so bile do pred kratkim izvažane deske od bukovega lesa, tavolette, v velikih množinah v Italijo. Avstro-Og-rska je pri zadnjih pogajanjih za trgovinsko pogodbo z Italijo dovolila sosedni državi veliko koncesijo svobodnega uvažanja oranž v našo monarhijo le pod pogojem, da dovoli Italija našim lesnim produktom, kateri se rabijo za spravljanje južnega sadja v zaboje, prosti uvoz v Italijo; samo na ta način se je dobila neka kompenzacija za jako dragoceno koncesijo svobodnega uvažanja oranž v Avstrijo.

Vsled teh pogodbenih dogovorov razvijala se je trgovina s tem izdelki delj časa prav povoljno in izvoz tavolet se je nekako povzdignil. Zadnji čas pa je izvoz naših lesnih produktov v Italijo začel na obžalovanja vreden način pojemati. Uzrok je ta, da severnoameriška konkurenca naš uvoz tavolet v Italijo na najhujši način utesnuje. Severna Amerika je to konkurenco ustvarila na ta način, da je na jedni strani uvozu italijanskega južnega sadja v Zjedinjene države samo pod pogojem dovolila carinske olajšave, ako je južno sadovje v zabojih ameriške provenijencije, na drugi strani pa se uvažajo ti ameriški lesni produkti vsled naše trgovinske pogodbe z Italijo carine prosto v to deželo in se uvažajo italijanske oranže v ameriških zabojih carine prosto tudi v Avstrijo. Naravno je, da vsled tega naš izvoz tavolet v Italijo znatno trpi in da škodujejo ameriški produkti, katerim smo z našo pogodbo omogočili svobodni uvoz tako v Italijo, kakor v Avstro-Ogersko, na nepravilnem in nevarnem način naše produkte na njih naravnem in pogodbeno zagotovljenem trgovišču. Kranjsko zadeva ta situacija posebno trdo in nujno moramo prositi in pričakovati, da se v tej zadevi dobi hitra in uspešna pomoč, v kar ima visoka vlada brez dvoma na razpolaganje razna prav izdatna sredstva, o katerih ni treba tu razpravljati.

Interpelantje vprašajo visoko vlado:

So-li te za izvoz s Kranjskega jako škodljive razmere visoki vladi znane in hoče-li priti hitro in uspešno našemu domačemu gozdarstvu in naši industriji v tem oziru na pomoč?

Dež. predsednik baron Hein je odgovoril, da mu je stvar znana, in da je glede nje že interveniral v trgovinskem ministerstvu, da pa ne ve, kaj se ukrene.

Posl. Kalan je interpeliral radi podrtega mostu in slabega stanja ceste v Kovoru blizu Tržiča, na katero interpelacijo je dež. glavar Detela takoj odgovoril in obljubil, da pojde deželni inženjer na lice mesta.

Posl. Luckmann je poročal o povešanju in premeščenju hleva v dež. prisilni delavnici in je predlagal, naj se dovoli v to svrhu 1200 gld. — Sprejeto.

Posl. vitez Langer je poročal o proračunu dež. vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1898. Vsa potrebščina za šolo znaša 7159 gl., pokritje 5120 gld., torej je primanjkljaja 2039 gld.

Vsa potrebščina za gospodarstvo znaša 11.608 gld., pokritje 7500 gld., torej je primanjkljaja 4108 gld. Vsa potrebščina, šolska in gospodarska, znaša 18 767 gld., vse pokritje 12 620 gld., primanjkljaj, kateri je pokriti iz dež. zaklada, znaša torej 6147 gl., za 1825 gld. manj, kakor je bilo prvotno preliminirano.

V debato so posegli posl. Schweiger, Lenarčič, Povše in baron Schwegel z raznimi manjšimi nasveti, na kar je zbornica odobrila proračun.

Poslanec dr. Majaron je poročal o prošnji Marjete Ahčin za podaljšanje miloščine in predlagal, naj se sedanja miloščina 50 gld. podaljša za tri leta. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Emanuela Kovačiča za podaljšanje kvijesciranja in predlagal, naj se za sedaj preko nje prestopi na dnevni red. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Ane Hitti za podaljšanje miloščine in je predlagal, naj se miloščina 50 gl. podaljša za tri leta. — Sprejeto.

Posl. dr. Majaron je poročal o prošnji primarija dr. vit. Bleiweis-Trsteniškega za remuneracijo za poslovanje v dež. hiralnici in je predlagal, naj se za čas od 15. sept. 1896. do 15. sept. 1897. dovoli 200 gld. — Sprejeto.

Posl. dr. Majaron je poročal o prošnji dr. Štefana Divjaka za osebno doklado in predlagal, naj se dovoli remuneracija 250 gld., prošnja za doklado pa naj se odkloni. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Jos. Tomazina za dovoljenje provizije in predlagal, naj se prošnja odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Matije Epiha za zvišanje miloščine in je nasetoval, naj se miloščina zviša od 200 gld. na 300 gl., ako prevzame Štajerska dežela jeden del. — Sprejeto.

Posl. Luckmann je poročal o prošnji Petra Milka za zvišanje miloščine in predlagal, naj se miloščina 300 gld. zviša na 348 gld. — Sprejeto.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Ursule Zanoškar za podaljšanje miloščine in predlagal, naj se prositeljici podaljša miloščina 120 gl. za tri leta. — Sprejeto.

Posl. Murnik je poročal o prošnji Albina Adlešča, učenca dunajske obrtne šole, za zvišanje podpore in predlagal, naj se prošnja odstopi dež. odboru. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o ustanovitvi samostojne občine Štrekljavec in je predlagal, naj se ustanovitev odkloni. — Sprejeto.

Posl. Jelovšek je poročal o volitvi dež. poslanca iz kurije velikega posestva in je predlagal, naj se izvolitev barona Friderika Rechbacha odobri. — Sprejeto.

Posl. Povše je poročal o združitvi vasi Hrib s trgov. Vrhniko in je predlagal, naj se odobri dotični zakonski načrt in vzprejme resolucija, s katero se naroča deželnemu odboru, naj stori kar treba, da se Vipava uvrsti v skupino notranjskih mest in trgov.

Po toplem priporočilu predloga po posl. Jelovšku je zbornica odobrila zakonski načrt in vzprejela nasvetovano resolucijo.

Posl. Modic je poročal o uvrstitvi občinske ceste Mala Slivica-Dvorska vas-Prodplane v cestnem okraju Velike Lašče mej okrajne ceste in predlagal:

1. V cestnem okraju Velike Lašče se nahajajoča občinska cesta, katera se pri Mali Slivici od okrajne ceste Velike Lašče-Boke odcepi in drži

čez Dvorsko Vas do stika z deželno cesto Kočevje-Ljubljana pri Podpoljanah, se uvrsti mej okrajne ceste.

2. Izplačevanje občini Sv. Gregor za vzdrževanje ad 1.) imenovane ceste iz deželnega zaklada dovoljene podpore letnih 100 gld. je koncem leta 1898. ustaviti (Konec prih.)

V Ljubljani, 25. januarja.

Nesloga mej nemškimi deželnimi poslanci v Pragi „Deutsches Volksblatt“ poroča, sicer jako previdno, da nemški deželni poslanci v Pragi niso nič več složni, in da jih le razmere pa terorizem nekaterih prvakov še vežejo skupaj. Zanimanje za praške dogodke pojema mej poslanci, in soboto popoldne, ko bi morala biti seja radi sprjema Bouquoyevega predloga, se je pokazalo, da se je večina poslancev odpeljala preko nedelje domov. Vidi se torej, da so mej njimi samo nekateri bojeviti petelinje, ki zavajajo druge. Tudi Wolf se jako pritožuje, da so nekateri tovariši radi prepovedi glede burševskih znamenj tako hladni in mirni. Ko je pri seji nemških poslancev radi tega ostro obsojal spatiojo nekaterih poslancev, mu je star poslanec odgovoril: Vi, ki ste mlad, lahko storite, kar hočete, a mi starejši se vam ne pridružimo. Tudi mi smo nasprotniki jezikovnih naredb, kakor Vi, a borimo se z drugačnimi sredstvi. — Posl. Hallwich hoče odložiti mandat, s tem pa izgubé Nemci jednega najboljših soborilcev.

Hrvatska opozicija ima nezno stališče v zagrebškem dež. zboru. Za najmanjšo stvar izključuje večina opozicijonance. Na predlog grofa Erdödyja izključena sta bila v soboto dr. Amruš za 30, dr. Mazzura pa za 8 sej. Vsi opozicijonanci in posl. baron Rauch so zapustili demonstrativno zbornico in tudi galerijski posetniki so odšli. Opozicija pa vendar noče napraviti Madjaronom in Madjarom veselja, da bi se ne vrnila več, nego hoče vztrajati do zadnjega.

Ogerski mogotci nečejo nikakor odnehati od pomadjarjenja vsega. „Lieb. deutsches Tagblatt“ poroča, da so dobili železniški uradniki v Sibiriju ukaz, naj svoja imena pomadjarijo, sicer izgubé službo ali pa pojdejo v pokoj. Vsak uradnik je dobil hkratu predlog za novo ime. — Dvanajst saksonskih g. spej je prišlo na Dunaj, da prosijo osebno cesarja, naj ne potrdi zakona, kateri bi pomadjaril krajevna imena na Sedmograškem.

Uboštvo Italije se pokaže vsak hip. Ne le da italijanski delavci ne dobé doma nikakega dela ter da morajo v celih trumah iskati izven domovine z najskromnejšimi ponudbami zaslužka, tudi kmetki stan tiči do vratu v bedi. Davki so toliki, da vlada po kmetih najstrašnejše beraštvo, katero povzroča razne nemire in vstaje. Radi draginje kruha so se pripetili na raznih krajih Italije nevarni izgredi, katere je moralo dušiti vojaštvo. Narod je napadal in ropal skladišča, da si je utešil lakoto. Kralj Humbert je zategadel izdal dekret, s katerim se italijanska žitna carina od 7½ lir zniža na 5 lir. S tem bo cena kruha vsj nekaj manjša, in ako se sprejme še Luzzattijev predlog, da se za nižje sloje zemljiški davek povsem odpravi, bo delavcem in kmetom sedanje obupno stanje že izdatno olajšano. Sicer pa ne bo trajalo dolgo, ko bo odmeval po vsej Italiji klic: „Proč s to kamoro!“

Antisemitski izgredi so sedaj na Francoskem na dnevnem redu. Klerikalno časopisje v družbi z vojaškimi listi bujska in draži občinstvo nečuvano. Zato pa ima sedaj Pariz skoraj sličnost

